

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkere; kedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttanak.

A helyzet.

A lefolyt hét gýaszünnepeiben abszorbeálódott a politikai hangulat. Egyébként pedig anyaga is alig akadt volna. Ismét a stagnáció sivár állapotába kerültünk, s a mai eseménytelenség legfőllebb fokozta azt az általános óhajtást, hogy a válság végre határozott irányba tereledjék. Hát az bizonyos is, hogy ezt a szituációt már sokáig elviselni nem lehet, mert lassankint odajutunk, hogy a bizonytalanság rombolásai eleve meg-husitanak minden eredményt.

Már pozitívummá lettek bizonyos híresztelések, amelyek küönféle audienciákról szóltak. Tisza István, aztán Lukács László, Khuen-Héderváry Károly és ellenőrizhetetlen források szerint, Justh Gyula járul legközelebb a király elé. Ugy tartjuk, hogy mindezeket a meghívásokat meg kell előznie a miniszterelnök audienciájának. Mert hiszen éppen az ő alkotmányos befolyása mellett kell, hogy az újabb kihallgatások névsora és időrendje megállapíttassék. A miniszterelnök pedig még nem kapott meghívást.

Az osztrák aknamunka persze siet kihasználni ellenünk minden pillanatot. Egyre galádabb módon folyik odaát törekvéseink és aspirációink ellen az alattomos intrika és a nyílt sajtóharc. Csak el kell olvasni az osztrák lapokat.

Egytől-egyig telve vannak perfid rágalmakkal, gaz gyanúsításokkal, pártviszonyaink tendenciózus elferdítésével és különösen a kormány, meg a Kossuth-párt elleni gyűlöletes agyarkodással. Ide tartozik az a manőver is, amelylyel ma egy zavaros programot igyekeznek úgy feltüntetni, mint a királynak a magyar kormányhoz intézett hiteles kívánságait.

És hogy ebbe a vad házsjába magyar embereknek is kedvök teljék, ahhoz igazán az a fektelen politikai aberráció szükséges, amely nálunk — sajnos — megtalálható bizonyos árnyalatokban. Ez a politikai téboly magyarázhatja csak meg azt a konok vadjukat is, hogy Kossuth Ferencre ledéren ráfogják a hatalomvesztéstől való félelmet. Pedig az ő politikája éppen pár hete, amióta elvált a tulozóktól és Deák Ferenc praktikus politikájára tért át, becsületesen odairányul, hogy a megoldás alapjául bizonyos koncessziókat szerezzen, amelyeket eddig még nem akarnak megadni, de amelyek belül vannak a lehetőségén. A másik törekvés pedig az, hogy a koncesszionális politika eredménytelenségének konstatálása után a kabinet elhagyhassa a helyét.

Ezt mindenki tudja. És nagyon sokan tudják azt is, talán legjobban a tulozók.

* * *

Tisza István gróf a király előtt.

Az események sorozatából egyébként Tisza István gróf mai kihallgatása emelkedik ki.

A volt miniszterelnök ma, szombaton a király előtt állott.

Wekerle előző nap közölte Tisza Istvánnal, hogy a felség ujva hullani kívánja véleményét a kibontakozásról és e célból már a legközelebbi napon kihallgatáson fogadja. Wekerle át is nyújtotta Tiszának a király meghívóját és részletesen megismertette vele a kooperációs programot, amelyet a király a legutóbbi koronatanácsban egyelőre elfogadhatatlannak talált.

Wekerle megkérte Tiszát, legyen szászolója a király előtt a kooperációnak és mint a legjobb forrásból értesülünk, Tisza a választójogról és a közös bankról való ismert nézeteinél fogva nem idegenkedett e terv támogatásától.

Tisza István gróf mai audienciájáról egyébként lapzártakor ezt a rövid hírt kapjuk:

Tisza az uralkodó előtt főtartotta a nyáron kifejtett álláspontját, mely szerint a választójog reformját a jelenlegi kormánynak kell megcsinálni, a bankkérdésben pedig ujra a közös bank mellett tör lánzdást.

A Tisza István kormányelnökségéről való hírek ma még tulozottak.

TÁRCA.

Szelezsán Rákhel árnya.

— A Bajai Hirlap tárcája. —

Ira: Ady Endre.

Tegnap vitték el az ablakom előtt, térdig érő sárban négy legény vitte a Szelezsán Rákhel kék koporsóját. Hétfőn kapott levelet Amerikából a vőlegényétől, nem bírja az eh séget már, segítse őt haza Rákhel. Rákhelnek csak fehér arca, finom teste, szép karcusága s husz esztendősi ifjusága volt. Elsirta magát, estére fázni kezdett, kedden még felkelt az ágyból, szerdán már nagyon sokat beszélt, de nem értelmesen, csütörtökön piócákat rak-tak forró két melle alá, pénteken nagyon foltos lett a teste s szombaton már, amint illik, kék koporsóba fektették Rákhelt. Doktorra pénz se került volna, de különben is száz kocsit és száz doktort nyelne el erre mifelénk a tavaszi sár. Vasárnap délután temették, mindenki sajnálta, mert fiatal volt, szép s ha napszámba ment dolgozni, égett a keze alatt a munka. Azután pedig esküdtött mindenki, hogy a bánat vitte el, akármennyire is megfoltosodott a teste. Még husz esztendővel ezelőtt is ilyen regényes skárlát-esetekből

nóta született a falukban. Most megjelent a pápa kedvetlenül, mert vajmi kevés stólára volt kiáltás és sárosan. Dűnnyögött, gajdolt és nyugtalanul nézegetett az égbe, mely egyre feketébb, feketébb lett. Mire az én ablakom elé értek, már tombolt a csunya tavaszi fergeteg. Ömlött a víz a fekete felhőkbl s a kék koporsórol mosva hordta le a friss kék festéket. Ott volt a menetben a fél falu, elől a pápa, mint egy leöntött fekete ördög. Mi majdnem kárörvendve néztük ezt az ablakból a vén Jepura Tomával.

Jepura Toma szemben lakik velünk s ő is a faluégén lakik. Haszontalan, vén részeges ember, de bölcs ember, talán ő is azért lakik itt a temető mellett. Mert mi a temető mellett lakunk Jepura Tomával s mi már sok dolgon nem csodálkozunk, amikor mások még csodálkoznak. Jepura pláne sirt is ás, ha nincs fizetősebb munkája s ha elég pálinkát kap, hiszen itt van a temető mellett. Szóval, mi már ketten olyan emberek vagyunk Jepurával, akik túllátnak a falun s egy kicsit a hív-ságos életen is. Beszélni még nem beszélünk egymással Jepura és én, de nézzük egymást és talán nem dicsérvék, hogy szeretettel nézzük. Sok temetést láttunk mi már, sok sirt ástunk, a vén Jepura ásdóval, én más szerszám-mal. Hogy ő rongyosabb, mint én, keveseb-

bet jár a világban, nem ír és nem olvas, ez csak a gyöngék szemében különbség. Azonban úgy tapasztaltam, hogy sem Jepura, sem én nem vagyunk ám olyan tökéletesek, amilyeneknek magunkat hiszünk. Csak éppen, hogy kevesebb gyarlóság él bennünk, mint a temetőtől távolabb lakókban. De például nem vagyunk mentesítve az egészségi állapó, az ital, az időjárás, a pénz és az asszony ereje alóla. Nekem legalább nincs feleségem, de Jepurának, akit a pápa Jepurának hív jól oláhu, hites felesége van. Ez az asszony nagyon megöregedett, a bölcs és korhely ember pedig haláláig megőríz valamit a legénységéből.

Vasárnap temették el Szelezsán Rákhelt rettetenes időben s ez a boldog március hétfőre kicsipte magát. Olyan tavaszra ébredtünk, olyan édes nyugtalansággal, mintha legalább június volna. Kinéztem az ablakon. Jepura Toma a tornácra süttette az áldott nappal a basát. Valósággal, mert megoldotta derekán a madzagot, mely egy régi, gombatlan uri kabátot artott a testén. Az ingét is kihúta alóla, hadd lakjon jól napsugárral az abadta has, ha a tél alatt koplalt. Vén, szakállas, gondozatlan, szennyes arca úgy ragyogott közben Jepura Tomának, hogy rögtön sejtettem, baj lesz. Délután három órákor még ott meledgett a tornácra Jepura. Talán nem is evett,

Ambrozovics Lajos dr. Bácsmegeye főispánja.

♣ bajai főispánság jövője.

Egy politikai hír tünt föl egészen komoly formában a hét közepén és föltűnést keltett főleg itt Baján, hol senki sem gondolt reá, hogy a politikai válság — bármiként végződik is — főispánságot okozzon a mi portánkon.

A politikai közélet zajlása eddigelé alig egy-egy hullámfodrot sodort a bajai politikai vizekre, míg csak a *Pesti Hírlap* autentikus forrásból a következő politikai entfíletet nem bocsátotta közre a héten:

„Az érdeklődés, mely a megüresedett bácsmegeyei főispáni szék betöltése iránt mutatkozik, érdekes színtöréseket idéz fel. Valamennyi kombináció közül legelőszöbben válik ki az a tömörülés, amely *Ambrozovics* Lajos dr. bajai főispán köré csoportosul. Jellemző tünet ebben a tömörülésben az, hogy a megyebeli Justh párti képviselők is inkább a Kossuth párti bajai főispánt kívánják a megye élén látni, semmint az alkotmánypárt jelöltjei közül bárkit. *Ambrozovics* híveinek száma különben meggyeszerre növekszik, sőt az is kétségtelennek látszik, hogy a régi 67 esek részéről is rokonszenvenesen fogadják őt, mint akinek komoly munkásságát és kiváló képességeit bajai főispánsága alatt megismerték és sima egyéniségben is biztosított látnak aviránt, hogy a megye nagyon heterogén politikai elemei között az ellentétek nem fognak kiélesedni az ő égisze alatt. Egyébként valószínű az, hogy a Kossuth párt, mint a kooperatív többség legnagyobb pártja, ragaszkodik fog ahhoz, hogy ezt a korábban is függetlenül párti főispáni stallumot az ő pártjából jelölttel töltsék be.

Nekünk, kik a mai politikai pártkeretekben kivülrülva nézzük az események forgatagát, a hirhez anyni a hozzátenni valókn, hogy *Ambrozovics* dr. bácsmegeyei főispánsága — a mi hirforrásunk szerint is — *komoly terv*, sőt konszolidált politikai viszonyok remélhető bekövetkezése esetére a legkomolyabb kombináció. A többségben lévő megyei 67-esek vezérsajtója, a Bácsmegeye is megnyugvással regisztrálja *Ambrozovics* Lajos dr. bacs-

megei főispánságát és — bár emlékezett *Andrássy* Gyula grófnak a Magyar Hírlapban kifejtett álláspontjára, hogy minden vármegyénél olyan pártállású főispánt kell kinevezni, a törvényhatóságai bizottság többsége, mégis szimpátikusán ir a kérdésről és megállapítja, hogy a bajai főispán eddigi szereplése megnyugtató aziránt, hogy az eddigéig tágabb működési területen is kifogástalanul tölti majd be felelősségteljes hivatását.

Ismételjük: a várható helyzetalakulás a leghatározottabban olyan, hogy *Ambrozovics* Lajos dr. bácsmegeyei főispáni deszignálása igen komoly eshetőség. És itt kezdődik a megyei főispánkérdésnek bennünket érdeklő része, melyet szó nélkül hagygni, még a tervezésetes mai stádiumában sem lehet.

Ambrozovics Lajos dr. megyei és zombori főispánságával könnyen gazdiltanná válhat a bajai főispáni szék, melynek önállósága éppen a mostani főispán nevéhez fűződik. És ez esetre egyre határozottabban fenyeget az in integrum restituito veszedelme, ami egyértelmű a velünk ezer kérdésben rivális szabadkai főispáni kerületbe való beolvasszással. Sok-sok teljesülésre váró lokális érdeklünk arra készít, hogy a bajai főispánság önállóságáért mindent megtegyünk és — ha való az, amit jó forrásból közölnek — hogy *Ambrozovics* Lajos dr. mint Bácsmegeye főispánja a bajai főispánságot is megtartja, vagy a közel jövőnek imént vázolt alakulásai itt Baján is általános megelegetésre tarthatnak számot.

A mostani főispán bajai rezsimje során fölismerete a bajai közélet sok-sok vágvát és orvoslásra váró számos sebért és — mint megyei főispán — ebben a nagy sulyal és tekintéllyel bíró pozícióban, bizonyára csak fokozottabb mértékben talál majd utat a kormányköröknél a mi meghallgatásunkra.

HIREK.

A legújabb színházterv.

A mi városunk közel évtizede épít színház papirosan. Száz terv bukkant föl az évek során és félt, hogy ugyanennyi tervnek utvesztőjében maholnap elvész maga a színház. A városnak pénze nincs, az államsegélyes színházépítés a levegőben lóg két esztendeje és így létjogot nyer ismét az a többször hangoztatott idea, hogy a társadalomnak kell megteremtene az egyetlen bajai kultúrintézetet, a színházat. A társadalomnak, mely a kaszinóban tömörül és amelynek egyik legtekintélyesebbje, a kereskedelmi kaszinó fél tekintet most bizalommal ez a színházépítő város.

Deutsch Máttyás szállodás életréval terve, ha a *kereskedelmi kaszinó* és a *hatóság* segítségével jön, modern otthon akar teremteni a színháztervet.

A Nemzeti Szállodának sugovicspárti oldalán levő dísztermet óhajtja színházzá építeni át, emeletet tervezve a terem fölé, mely 12 szobával bővítené a szállodát és lényegesen emelné a kaszinó házának az értékét.

A földszintes színházteremhez — a terv szerint — a szomszédos *Koós* féle telket akarja megszerezni *Deutsch* Máttyás, ez lenne a tágas és kellően felszerelt *színház*, ülőökök és diszlettár helye, úgy, hogy nézőtérinek az amfiteatráisan emelkedve tervezett hatalmas díszterem szolgálja, 360 ülőhelyivel. Az orkeszter színházához hasonlóan süllyesztett volna és erkélyszékek meg külön följáratok, tágas karzat egészítenék ki a 8 kijárával kontempáris színháztervet.

A kaszinó vezetősége — hir szerint — át van hatva a terv célzertőségétől és áldozni kész a bajai színházkérdés megoldására, mert összhangba hozhatja a *Deutsch* tervet a maga házának értékével. És ha a kaszinó közgyűlés elhatározza az építést, úgy akkor bizony hiszünk, hogy a városi törvényhatóság is megteszi a magáét ezért a lokális színházigényeinket évek sorára kielégítő tervért.

A vállalkozó szállodásnak, kinek a szomszédos telket kell megszereznie tervéhez, 20,000 K. kölcsönre van szüksége a kivételhez. Az ingatlanra bekebelezendő bankkamatos kölcsönt fog kérni a várostól, mely így nem kockáztat semmit. Épp ezért mi bizonyosra vesszük, hogy ezen az igazán szerény kéresem nem szenved hajtórést a továbbra már nem halogatható színházépítés.

Ha a döntésre hivatott tényezőknem késleltetik a tervet, akkor kora tavasszal megindulhat az építés és a május 1-én megnyíló tavaszi szezon már az új színházban tarthatná *Krémer* Sándor színgazgató.

— *Collas* báró bajai állomásfőnök jubleuma. A vasutasélet lázasan lüktető, minden kölsőség nélkül lezajló, szinte külön világából egy ünnepnap híre hallatszik be a városi események forgatagába. Huszonöt éves érdemes munkásság határvölve ért egy vasuti főtisztviselő, kit a bajai állomás vezetésére designáltak most pár esztendeje. *Collas* János báró bajai állomásfőnök, kit alig pár hete neveztek ki élete és tevékenysége delén máv. föellen-örrel, immár 25 esztendeje áll az államasutasok szolgálatában. Lázás, lelkes munkában eltöltött huszonöt esztendő határmegyéjét tán észre sem vette volna ez a minden külsőség és hivalkodás nélkül való, igazán puritánlelkű ember, aki bajai hivatali működése alatt is kizárólag a bajai állomásviszonyok jobbátételében és a mintaszert állomásvezetés megvalósításában látta feladatát. Amde a *Collas* báró vezetése alatti derék tisztviselői kar szeretetének megnyilvánulása előtt ő maga sem térhetett ki. A tisztviselői valósággal meglepték ünnepeléstükkel főnöküket, mikor hivatalában, november 14-én testületileg díszes emléktárgyat nyújtottak át neki *Franck* Károly ellenőrrel az élőkön. *Collas* báró meghatóttan fogadta a tisztelést és f. hó 20-án ünnepi lakomán látta az egész állomás-személyzetet. Ez alkalommal a hivatalnokai kar nevében *Guth* Zsigmond hivatalnok, az altiszti kar részéről *Fehérváry* Ferenc főraktárnok és a szolgák nevében *Suba* István váltókezelő üdvözölték az ünnepeltet, ki szives szavakkal válaszolt és igaz bensőséggel töltött egy estét az ő tisztviselőivel.

a bölcs emberek nem szoltak nagy dolgot csinálni az evésből. Kezében egy fűzfavessző volt s avval vidáman csapkodta a szikkadó sarat. Látszott az arcán, hogy lejjobbban szeretne lovasdít játszani, lovagolni egy kicsit a fűzfavesszővel. A régi temetőben, az új mellett, gyerekek játszottak s közéjük szeretett volna állani *Jepura*. Az igazat megvallva, én is, mert tavasszal mindig sok erőszakkal tartom magamat vissza, hogy ne üljek fel egy vesszőre, vagy egy napraforgó kórára. Délután három óra után kimászott *Jepurának* konyhájából az öreg asszony, ismertem, *Jepurának* volt. Ő is sőtette magát egy kicsit a nappal s azután leült a tornácra *Jepura* mellé, de egészen mellé. Azt hiszem, tíz esztendő óta nem voltak egymáshoz, a verekedésen kívül ilyen közel, de legalább is tavaly tavasz óta. Óvatosan hátra húzódtam az ablakomnál, isten ments, semmiféle náset nem szeretek elrontani. A szerelmek mind-mind az égen köttetnek, meg a vén házások tavaszi szerelmei is. Nincs joga senkinek akármilyen szerelmet zavarni vagy finnyásan nem szeretni.

A vén, bölcs *Jepura* hirtelen úgy kezdett viselkedni, mint egy ifjú jogász a kávéházi trónus előtt. Csak jelekből vettem ki, tréfas disznóságokat mondott s megfogta felesége

kezét. Údvarolt, maga módja szerint, éppen úgy, mint harminc-harmincöt évvel ezelőtt. Az öreg asszony leányosan kacagott, sikoltozott s néha-néha ráütött a *Jepura* kezére. Nem vettek észre, hogy délynyugaton, az égen furcsa dolgok történnék. Visszajöttek a tegnapi felhők, feketék, csunyak s hamm, elnyelték a napot. Az öreg *Jepurának* most kezdett a kedve megjönni, de hirtelen sötét lett. Megszégyelték nyomban mindketten magukat, különösen *Jepura*, a bölcs. Erre én már kinyitottam az ablakot, fülettem, hallani is akartam. Hideg eső kezdett esni s az öreg *Jepura* káromkodva küldte be az asszonyt.

— Nem szégyelled magad, ilyen öreg mámi, ugy tesz, mintha kis leány volna? A férfinál más, a férfi más, a férfi gondolhat számságra, ha vén is. Te akarsz szerelmeskedni, amikor *Szelezsán* Rákhelnek ott kell fektüdni a sirban?

A vén asszony besomfordált, a vén *Jepura* és én pedig a sűrű esőn keresztül bámultunk a temető felé, ahová tegnap kivitték a szép, husz esztendő, talán csókot sem ismert *Szelezsán* Rákhelt.

— **Egy szó se igaz belőle.** Egy-két megyei újság ezt a kacsát adja tovább mai számában:

Baja a képviselője ellen?

Baja, nov. 26. Baja város képviselője, a miniszterbuktató Rajk Aladár tudvalevőleg lelkes Justh-párti, a bajai főispán, *Ambrózius* Lajos viszont, már csak a rokoni köteléknél fogva is, mely Kossuthot fűzi, Kossuth híve. Így aztán szakadás fenyegette a bajai függetlenségi pártot. A párt egy része gyűlést akart egybehívni, hogy Rajk Aladár Justhhoz való csatlakozását helytelenítsék. Ambrózius főispán azonban tartózkodásra intette híveit s így a gyűlés elmaradt.

Megállapítjuk, hogy ez a hír elejétől végig hamis és zavaros. Egyetlen betű se igaz belőle. A bajai függetlenségi pártnak eddig esetében sem volt állásfoglaló gyűlés tartani, annál kevésbé szétszakadni. Valaki fölültette lepitársainkat, akik igazán kényesebbek lehetnének tudósítók megválasztásában.

— **Baja — Bátaszék nem szomszédos forgalom.** Ezt felelte a kereskedelmi miniszter a hét végén a városnak arra a fölterjesztésére, melylyel a Baja — Bátaszék közötti 19 kilométeres távolságnak szomszédos forgalomra nyilvánítását és ennek folyamányaké a *menetdíjak leszállítását* kértük. Valami kedvezményt azonban mégis adott a miniszter. Elrendelte, hogy Baja és Bátaszék között, oda és vissza-utazásra érvényesen, 2 napi érvényességgel, u. n. menettérít jegyeket adjanak ki a következők leszállított árakon: I. osztályon oda-vissza, 2 napi érvényen 3 kor. 90 fill., II. osztályon 2 kor. 60 f. és III. osztályon 1 kor. 60 fill.

— Valami keveset tehát eltrútnék, de a menetdíj még mindig túlságosan drága ahhoz, hogy a Dunántul tömegesen kereshesse föl a bajai piacot. A szomszédos forgalomra irányuló akciókat, mielőtt végetér a politikai válság, folytatni kell.

— **Még egy állomás Baja — Szabadka közt.** A kereskedelemügyi miniszter értesítette Baja város törvényhatóságai hűzottságát és köz igazgatási bizottságát, hogy Baja és Bácsbokod között — *Mátéháza forgalmi állomás* létesül, amelyre elrendelte a köz igazgatási bejárást. A bejárás december 4 én reggel 9 órákor lesz, amelyet Fináber Béla dr. kereskedelemügyi miniszteri titkár vezet.

— **Regőce helyesli Lányi Mór politikáját.** A regőcei követ, Lányi Mór tudvalevőleg a Justhék függetlenségi pártjához állt. A képviselő ebből az alkalomból szükségét látta, hogy kerületét is megkérdesse, helyesli-e az ő állásfoglalását, melyet azzal indokolt, hogy ő kezdetül fogva az önálló banknak volt rendíthetetlen harcosa. Regőce, Kattymár és Ór-szállás vezetőibereivel, Pfeffer János, Hahner János, Efinger Adám, Illich András, Weber Márton, Szabó Pál, Litzinger János, Scholtzer Márton, Virágh Antal és Mayer Jánoskal minden délelőtti értekezletet tartott Lányi, melynek eredménye a képviselő politikájának teljes mértékben való helyeslése és Justh Gyula üdvözlése volt. Szerdán Nagybaracska függetlenségi pártja Horváth Péter elnöklésével üdvözölte Lányi Mór és Dávidon Simonyi József elnöke alatt csatlakoztak ugyancsak Justhékhoz. Lányi Mór ma kezdi meg beszámoló körúrtját a kerületében.

— **Bajai vasuti tiszt irodalmi sikere.** Vasutaskörökben, odafönt és idelent egyaránt, már nem ismeretlen név a *Guth* Zsigmond neve, aki nemcsak szakképzett tisztviselője a bajai állomásnak, hanem lelkes és önálló kultúvája a vasutójói szakirodalomnak is. Egyik munkája már évek óta az egész ország vasutasainak valóságos utbaigazító szak-katéja, szakirodalmi tevékenysége pedig új, eredeti és alapos tanulmányra való ideákat vet föl színre mindig. *Guth* Zsigmond munkásságának legújabb eseménye a magyar vasuti és hajózási klub közgazdasági szakbizottságának legutóbbi ülésén, Budapesten tartott előadása volt. A felolvasás tárgyát az »aruelsztanológiai szolgálat egyszerűsítése« képezte. A tárgyat a felolvasó dicserétes buzgalommal, érdekesen fejtegette. A felolvasást érdekes vita követte, amely a kérdést csak jobban megvilágította. A vitában résztvettek: Vörös, Surányi, Wolf, Wikken-

hauser, föllenörök. A vitát Trebitsch fölleghelyőz zarta be, meleg hangon megemlékezvén a tárgy nagy fontosságáról és arról a szép törekvőről, melylyel az előadó tárgyat kidolgozta, egyuttal a közgazdasági szakbizottság nevében köszönetét fejezte ki az értékes előadásért.

— **Szállongó hírek bács megyei politikai szenzációkról.** Bácsországba — miként megírta — a megyei főispánválsággal beütött a politikai világ. — A politikai porondon egyelőre csak Kossuthistákról és Justh-pártiakról esik szó, valójában azonban aktív politikai szereplésre készülnek a megyei notabílisok többsége — a volt szapadelpártiak is. — Egyre bizonyosabban hallatszik a komoly szervezkedés híre és a sok hír között a meghatározottabban az emelkedik ki, hogy *Vojnits* István báró visszatér az országos politikához. Ez a lépés — mi tőrés-tágadás — valóságilag megintant itt a függetlenségi pártot. Arról is érkezik hír a hét végén, hogy *Tományovics* György bácsbokodi jegyző, *Vojnits* báró híve, a bácsalmi kerületben lép föl az ott teljesen népszerűtlenné lett *Lázár* Pallal szemben. És hír száll annak is, hogy *Latinoics* Pál ny. főispán is föllép szabad-levél párti programmal. Testvérharc indul me a magyarok között, amelyben *Lovász* Márton ellen Kossuth párti programmal *Matkovits* Béla, a függetlenségi párt egyik vezető embere lép föl — *Szóval, szinte* nagyon is Justh-párti a vármegye. A vasárnapi topolyai beszámoló azt igazolja, hogy még *Vojnits* báró kerülete is a Justhistákhoz huz, *valójában* azonban másként füst a helyzet. Politikai szenzációk lógnak a levegőben...

— **A szabadkai ügyesség új vezetője.** *Winchler* István volt szabadkai királyi ügyész helyét szerdán töltötte be az igazságügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök. A szabadkai ügyesség vezetőjévé dr. *Loydzel* Kálmán lugosi ügyész neveztek ki, illetve helyezték át. Az új ügyész mint kiváló szónok és erélyes tisztviselő közbecsülésben áll s a napokban már el is foglalja új állását.

— **Az érsék bőkezűsége.** *Dr. Vávösy* Gyula kalocsai érsék az őb-csefi zárda-iskola kibővítéséhez és átalakításához 15,000 kor. hozzájárulási összeget adományozott.

— **A bajai dalkör hangversenye.** A mai szombaton este koncertet tart a Kaszinóban a bajai daloskör. A program válogatott és a közönség élénk érdeklődéssel vonul ma este a Kaszinóba. A műsor ez: 1. *Kreutzer*: Esti ima. *Férfikar.* 2. *Beethoven*: *Laghetto* a II. szimfóniából. *Trió.* Előadják: *Ehrlich* Antal, *Karig* Emil és *Kiss* József urak. 3. *Hubert* Károly: *Olyan a te dalod Férfikar.* 4. *Torday* Ányos dr. A dalról. *Felolvasa* a szerző. 5. *Zimay*: *Suhog a szél.* *Férfikar.* 6. *Mendelssohn*: *Op. 53* dal szöveg nélkül. *Schumann*: *Op. 34—1.* *Trió.* Előadják: *Ehrlich, Karig* és *Kiss* urak. 7. *Marschner*: *Éjti dal.* *Férfikar.* Az előadást tánc követi.

— **Bajai járásbeli közösi tisztviselők mozgalma.** A bajai járás közösi alkalmazottjai anyagi helyzetük javítása érdekében a héten értekezletet tartottak, mely alkalommal a bajai járás közösi tisztviselői szövetségének megalakulását egyhangulag elhatározták és megválasztották elnökké *Odry* István vasuti segédjegyzőt, jegyzővé *Auer* Emil bácsbokodi segédjegyzőt, előadóvá pedig *Puhl* Ferenc vasuti inrokat. Az értekezlet határozatilag kimondotta, hogy a közösi alkalmazottak anyagi helyzetének javítása végett a többi járásbeli kártársak által ugyane tárgyban a vármegyei alispánhoz szintén az előadó által szerkesztendő kérelemmel járul.

— **Ujvidéki főispán-jelöltek.** *Balla* Aladár dr. most fölmertett ujvidéki főispán örökére is megindult a tervezés ki, lesz az utódja, 67-és, vagy 48-as politikuss lesz-e Ujvidék új főispánja. A Justh párti *Határó* c. lapársunk azt írja, hogy értesülése szerint, vagy az alkotmánypárti *Pescha* Miklós képviselő vagy *Matkovich* Béla temerini nagybirtokos van kiszemelve az ujvidéki főispánságra.

— **Katalin estély.** A kath. legényegylet az elmúlt vasárnap tartotta meg tradicionális Katalin estélyét, mely az eddigi előadásokat ügyesen megválasztott magán- és párjeleneteivel, sikerült kuplával multa fölül. A szereplők — a legényegylet dilettáns gárdájának mind megannyi kipróbált erői — rutinirózzott játékkal biztosították az est sikerét, élükön *Könyves* Jenővel, a budapesti *Royal-Orfeum* tagjával, kinek szubtilis mókái, pantomínjai előadását, bőkevert és kabaré-tréfiát frenetikus taps fogadta. *Baldás* Juliska kedvesen cseveggett a Bekvártélyozásban, *Adamek* Lenke ügyesen játszotta meg szerepét, *László* Károly, *Wernberger* Lajos, *Bogdány* Mihály, *Hunyadi* László a tőlük megszokott könnyedséggel játszottak, *Gergely* Jánosnak pedig sokat nevetett a közönség. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

— **Dr. Hadzsy Jenő** orvos, ki Budapesten *Tauffer* tanár szülészeti klinikáján és a szent Rókus kórház sebészeti osztályán, mint *Hercel* professor segédorvosa, hosszabb ideig működött, folyó hó 15 én átveszi atyja, néhai Dr. *Hadzsy* János, orvosi rendelői intézetének vezetését Bács-Topolján.

— **A zombori függetlenségi párt állásfoglalása.** Zomborfülből jelentik: A zombori függetlenségi párt 100-as bizottsága e hó 23 kedden este 5 órákor a pártkör Erzsébatkörtüi helyiségében, a bizottsági tagok élénk részvétele mellett, *Mérf* Ignác elnöklésével gyűlést tartott. A függetlenségi pártszakadás folytán precízírozni kellett a párt álláspontját és ezt többek lelkes felszólalása után meg is tették. A párt Justh Gyula csoportjához csatlakozott. Elhatározták továbbá, hogy Justh Gyulát, *Fernbach* Károly volt főispánt és Zombor képviselőjét, *Fernbach* Pétert táviratilag üdvözlék.

— **Szeméremstört újság.** Szabadkáról írják, hogy *Biró* Károly dr. polgármester a főkapitány előterjesztésére a »Szabadkai Friss Újság« utcai elárúsítását betiltotta, mert a lap szeméremstört és valótlán híreket közölt s a családi élet és magánbecsület ellen támadt.

— **Vizbefutott egy örült.** Halálós kimennetű szerencsétlenség történt a szabadkai kórház elmeosztályán. *Rideg* István apóly egy teljesen tehetetlen örültnek, a 28 éves *Vidákovics* Jánosnak fürdetésével foglalatokodott, amikor az elmebetegek közös kórtérmeiből veszekedés larmája hallatszott ki. Az apóly bennhagyta *Vidákovicsot* a langyos vízzel teft kádban s átszaladt a kórtérembe, hogy békére intse a veszekedő elmebetegeket. Ez sikerült is 5—6 perc alatt, de az idő épen elegendő volt ahhoz, hogy *Vidákovics* bele-szedüljön, sőt bele is fulladjon a vízbe. Mire az apóly visszatért, *Vidákovics* meghalt. A vizsgálat megindult, bár bűnöst találni nehéz lesz. A baj oka a kórházak elmeosztályán való közös baj. Kevés az apóly.

— **Fölluflizetés.** A bajai kath. legényegylet, folyó hó 21-én megtartott táncmulatsága alkalmával fölluflizetni szivesek voltak: *Vojnits* Dániel 10 kor., *Gyöngyössy* László 8 kor., *Vigyázó* Vendel 4 kor., *Schmidt* Ferenc 3 kor., *Szalay* Károly, *Wikus* József, *Szalma* Sándor *Tyirity* Uros, ifj. *Rehák* György, ifj. *Nievel* Lajos, *Pálinkás* Piroksa, *Gyulai* István, 2—2 kor., *Varga* Lajos, *Kovács* Ödön, *Pösch* Ernő, *Tinusz* Károly, *Gaál* József, özv. *Gódr* Lajosné, *Pál* György, *Wolf* József és N. N. 1—1 kor., *Köbling* Kálmán, *Rácz* István 60 60 f. Fogadják a nemesszivi fölluflizetők ezuton is halás köszönetünket. Előjáróság.

— **Érettségi pótvizsgák.** A szegedi tankerület fögmnáziumainak december havi pótló és javító érettségi vizsgálatait a tankerületi kár. fölgazgatóság a kegyesenrendiek vezetés alatt álló szegedi városi fögmnáziumban tartja, Az írásbeli vizsgálatok ideje december 6. napja reggeli 8 órai kezdettel.

Bajai kis pletykák.

Közi: Krónikás.

A jótékony cél.

— Ellesett párbeszéd —

Két ur beszélget egymással

— Hallotta már, hogy az állam a bajai lelenkek számára külön telepet létesített?

— Már megint telep? Hát nincs nekünk elég telepünk? Hiszen már van gyümölcsészeti telepünk, selyemgubó telepünk, sporttelepünk, méntelepünk és dzsentlimentelepünk.

— Nagyon helyes. Csak hogy a lelenctelep jótékony célt fog szolgálni, mert a züllesnek indult szegény gyermekek akarja megmennti a társadalom számára.

— Züllesnek indult szegény gyermekeket? Ezt most hallom először. En legalább úgy tanultam az egyetemen, hogy zülenni csak gazdag gyerekek szoktak. Hát lehet p-zsgó és cigány nélkül egyáltalán zülenni?

— Maga okosan tenné, ha visszakerne a tandíjat, mert j-gyezze meg magának, hogy a gyermektelep épen arra való, hogy azt, kinek nem telik sem p-zsgóra, sem cigányra és mégis züllik, szeretettel magába fogadja és embert faragjon belőle a társadalom számára. S ezért kell is az államot ily nemes feladatok megvalósításában támogatni. (Ivet vesz elő)

— Hát csak támogassa. (begombolkozik.)

— Jó, jó. De most Önrel van szó. S megvagyok róla győződve, hogy nem fogja megvonni filreikt az ily jótékonycélu intézményről. (Elibe tartja az ivet.)

— Hahaha! Ez nem rossz! Hát már maga is pumpol? (kiabálva) Hát tudja-e maga azt, hogy énálam raggal megjelenik a nögyvlet embere és appellálva a nemes szívrre, adományt kér a szegények számára és én adok a szegények számára. Délben megjelenik a leánygyvlet embere és appellálva az én nemes gyomromra, adományt kér az éhező gyermekek számára és én adok gyomoravalót a leánygyvletnek. Este pedig megjelenik a szanatórium embere és appellálva az én nemes tödömrre, adományt kér a tödöbet-gy-knek és én adok tödörrre valót a szanatóriumnak! Az egyik csak egy virágszálat kér, a másik csak egy kolbász-szálat kér, a harmadik meg arra kér, hogy vegyek nála koporsót, mert ő gyermeknapot tart.

(Ordítva) Hiszen engem be kellene választani az Akadémiába, mert én rájöttem arra, hogy mi az élet célja, mert az én életemnek — azt a kutyafáját — csak jótékony célja van!

Hiszen, ha én tüsszentek, akkor még a süketnéma koldusok is megszólnak és azt mondják: Adj Isten egészségére!

Hiszen én már váltót sem vagyok képes elfogadni, mert a sok adakozás következtében, csak N. N.-et tudok leírni.

Hiszen megmet pumpolnak jobbról, balról, elöl, hátról, előszóval és nyomtatásban. Es értem az alul és fölül, adok minden ismeretlen Ligára és minden ismeretlen pófára!

Hiszen én vagyok az Osztrák-Magyar-Monarchia írásban és képbén legmegpumpoltabb polgára. (Üvöltve) Hát már maga is! (Elrohan)

Segédszerkesztő: Spitzer Zoltán.

954/1909. végreh. szám.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közzétérteszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. III. 322/11. számú végzése következtében Dr. Monostori Gyula ügyvéd által képviselt ifj. Tóth Jánosné szül. Orján Julia javára 80 és 40 korona s jár. erejéig 1909. évi november hó 2-án foganatosított kielégítési

végrehajtás utján lefoglalt és 664 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 6 db sertés, 24 zsák csöves kukorica és 1 szél rosta nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósg 1909-ik évi V. 1258/2. számú végzése folytán 120 korona tökékevetelés és eddig összesen 159 kor. 78 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szeremlén, 130 sz. házban végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1909. évi december hó 4-ik napjának délelőtti 10-ik órája határidőül kitézték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és féllifoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1909. évi november hó 22.

Foránszky László,
kir. bir. végrehajtó.

509/1909. kib. szám.

Hirdmény.

A baja—bátaszéki vonalon, Baja thfj. város határában létesített utjárdók stb. átvétele tárgyában közérdeklő határozatot hozott.

Mely határozatot az 1886. évi XXI. t. c. 7. §-a, illetve az 1890. évi I. t. c. értelmében azaz hirdettetik meg, hogy ellene a meghirdetéstől illetve annak kézbesítésétől számított 15 nap alatt e város polgármestere mint a közigazgatási bizottság helyettes elnöke utján a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz fell-bbezés nyújtható be.

Baja város közigazgatási bizottságának 1909. évi november hó 5-ik napján tartott üléséből.

Ambrozovics Lajos
főispán,
mint a közig. biz. elnöke.

6868/1909. kapt. szám.

Hirdmény.

Közhírré teszem, hogy az 1884. évi XVII. t. c. 169 §-a értelmében, az iparhatóság mellé választandó iparhatósági megbízottakat választóknak közzszemlére kitétt lajstromában foglal tak ellen, senki felszólalással nem élt s így az jogerőre emelkedett.

Énnélfogva a választásra jogosult iparos és kereskedőket ez uton értesítem, hogy az iparhatósági megbízottak választására határidőül f. évi december hó 8-ik napjának d. e. fél 9 óráig a városháza II. számú üléstermébe tüztem ki, ahova az arra hivatottakat, a választási joguk gyakorlása végett meghívom. Baja, 1909. november 20.

Koller Dezső s. k.,
rendőrkapitány h.

28430/1909. kig. szám.

Hirdmény

a házbérjövdelem bevállása tárgyában.

A házbéradó 1910. évre való érvénynek kivendők lévén, az ezen kivetés alapjául s olgáló házbérvállomási iverk benyújtására a m. kir. pénzügyminiszterium 1909. évi 109.817. szám alatt kiadott rendeletével az 1909. évi december 15-ig terjedő időt tüzte ki.

A házbéróról szóló 1909. évi VI. t. c. 46. §-a értelmében a bevállás annak a községnek előjáróságánál történik, amelynek területén a ház fekszik.

A házbérjövdelem bevállására kötelezve van:

- a) a tényleges birtokos, illetőleg vagyonközösség esetén az összes tényleges birtokosok;
- b) a házközösségnél annak feje;
- c) nem önjogo, valamint jogi személyeknél a törvényes képviselő.

Ha a közös tényleges birtokosok közül csak egy ad vallomást, utóbbi az összes tényleges birtokosok meghatalmazottjának tekintendő.

A ház tényleges birtokosa (tulajdonos vagy hasznélvező), illetve a törvényes képviselő a házbérvállomási iverk meghatalmazott által is kiállíthatja, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó anyagilag felelős. A bélyegmentes meghatalmazás kiváratna felmutatandó.

Felhivatnak tehát a vallomásadásra kötelezettek, hogy a házbérvállomási iverk pontosan és a valóságának megfelelő hűséggel (tötsék ki, s azt a tanács iktató hivatalnál legkésőbb december 15-ig nyújtsák be.

A bevállás tárgyát a házak évi nyers bérjövdele képi. Nyers jövdelemnek tekintendő együttvére mindaz, amit a bérlő a bérletjára használata fejében a bevállás időpontjában ellenértékül fizet, illetőleg teljesíteni tartozik.

Ide számítandók különösen:

1. a szoros értelemben vett lakbér;
2. a természetbeni szolgáltatások, a tulajdonos helyett fizetett karbiztosítási díjak, állami, helyhatósági s egyéb adók azoknak az összegeknek kivételével, melyeket a bérlő községi adó fejében házbér-fillérek elnevezése alatt, vagy más községi lakásadó címén fizet, ha a bérbéradó ezeket az összegeket elkölönítve mutatja ki, vagy bérvállomásában oda nyilatkozik, hogy a mellékjuttalékaival együtt bevallott nyers jövdelemben a házbér-fillérek már bennfoglaltak;
3. azok az összegek, melyeket bérbéradónak a bérlő háztartása keretében vízvezeték, éjjeli világítás, személtörhordás és más ilyenmű mellékköltségek címén fizet, ide nem érve a ház gondozásával megbízott egyéneknek a bérlők részéről külön fizetett, akár előre meghatározott járandóságokat, továbbá a lakás világi-tásáért és fűtéséért külön megállapított összegeket, végül a bérlő mint üzlettulajdonos által üzlete céljaira felhasználó viz után fizetett vízvezetési díjakat;
4. azok az összegek, melyeket a bérlő a bérbevevő ház vagy lakrészek állandó átalakításának vagy karbahléyezésének költsége fejében a bérbéradó beelgyezésével sajátjából oly feltétel alatt előlegezett, hogy e költség visszatérülése készpénzben aránylag csekélyebb összegű lakbért tartozék fizetni. Ha e költség visszatérítése a szerződők felek által több évre osztott fel, a költségeknek csak ama részé számítandó a nyers jövdelemhez, mely a megállapított felosztás szerint az illető évre esik.

Általános házbéradó alá eső helyeken a házbirtokos által használt vagy másnak ingyen átengedett épületeknek, illetve épületrészeknek nyers házbérjövdelelme gyantán a bérbeadás esetén elérhető hasznérteket (bérértéket), az üresen álló lakásoknál pedig az előző évi adó-alapot kell bevállani.

Üzletfelszereléssel, földbirtokkal, házi kerttel vagy egyéb dolgokkal és jogokkal együtt bérbeadott házaknál vagy lakrészeknél nyers jövdelemnek az összeg vallandó be, mely házbér címén a bérszerződésben külön kitüntetve van.

Butorzáttal együtt bérbeadott lakrészek bérjövdelemét minden levonás nélkül kell bevállani, a melyből azonban a butorzáttal elhasználása fejében 30% ot a kivető közegek fognak leszámitani.

A bérlők a vallomási iverk bizonyítják a vallomás helyességét, nevéknek a vallomásadásra kötelezett felhívása folytán a megfelelő rovathat történt bejegyzése által. Ez a bejegyzés a bérsözveg beírása előtt tilos.

A felek a házbérvállomások beadásáról elismervényt kérhetnek.

Aki vallomást a kitézőtt határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított házbérbeadónak 1% -át, ha pedig a részére szabály-szerint kézbesített és a vallomás benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 4% -át fizeti pótlék fejében.

Ha a vallomására kötelezett a vallomási ívet a bíróságnak beírása előtt iratja alá bérőlével, annyiszor büntetendő 5—200 K-ig terjedő rendbírósággal, ahány bérőléjénél ezt elkövette. Hasonló rendbíróság alá esik a bérő is, ha a vallomási ív aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja.

Bíróilag büntetendő, vagyis jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követ el a tényleges birtokos vagy annak törvényes képviselője, ha a házberőjövdelemre vonatkozó vallomási ívben adóköteles jövedelmet szándékosan elhallgat, vagy abban tudva valótlán vagy szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrövidítésére alkalmas. Ha ennek a kihágásnak elkövetésében a bérő is szándékosan résztvesz, ez a tettessel egyenlően büntetendő.

Tájékoztul szolgáljon végül, hogy a vallomására kötelezettet a bevallás kötelezettsége aól nem menti fel az a körülmény, hogy a vallomási ív részére hivatalból kézbesítve nem lett.

Kelt Zomborban, 1909. év november hóban.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Dr. Moder s. k.
adóügyi tanácsnok.

948/1909. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. III. 226/17. számú végzése következtében **Dr. Lemberger Armin** bajai ügyvéd által képviselt **Kubina János** javára 210 korona s jár. erejéig 1909. évi október hó 28-án fogatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 607 kor. 20 fillére becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 1 kocsi, 1 hordó bor 1 kád és 1 kup kender nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 1217. számú végzése folytán 240 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 8-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 149 kor. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, **Baja-szentistván**on végrehajtást szenvedett szóó-jebeli lakásán leendő megtartására 1909. évi december hó 15-ik napjának délelőtti 10-ik órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és fellülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1909. évi november hó 25. napján.

Koránszky László,
kir. bir. végrehajtó.

25879/1909. kig. szám.

Árlejtési hirdetés.

A szegények menedékháza 1910. évi kenyérszükséglete szállításának biztosítása végett a városi gazdasági hivatalnál folyó évi december hó 10-én délelőtti 10 órakor árlejtés fog tartatni alulírott-nál betekinthező feltételek mellett.

Bánatpénzül 100 korona teendő le az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban.

Baja, 1909. november 26.

Weisz Nándor,
tanácsnok.

25975/1909. kig. szám

Hirdetés.

A bajai m. kir. kertészeged iskola vezetőjének 764/909. számú átirata folytán figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy a bajai lakosok ezen állami faiskolában feláru fákát kaphatnak és hogy tavaszi ültetésre csak azon esetben szerezhetnek b+ innen gyümölcsfákát, ha szükségletüket az iskolánál még folyó november hó folyamán bejelentik.

Baja, 1909. évi november hó 25-én.

Polgármester helyett
Weisz Nándor
tanácsnok.

523/1909. kib. szám.

Hirdetés.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi november hó 17-én 86115/III. szám alatt kelt leiratában elrendelte a m. kir. államvasutak Szabadka—bajai vonalán Bácsbokod (Bikity) és Baja között létesítendő Mátéháza forgalmi kitérő tervezetere vonatkozó munkálatoknak közigazgatási bejárását és az eljárás időpontjaitól folyó évi december hó 4-ik napjának reggeli 9 óráját Baja város székházának tanácstermét tüzte ki.

Miről az ezen vasúti vonal által érdekeltek összes magánosok oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy jogukban áll a bejárásn részt venni és esetleges kívánásukat vagy panaszait a bizottság elé terjeszteni.

Baja thjfi város közigazgatási bizottsága 1909. évi november hó 23-án.

Dr. Hegedüs Aladár,
kir. tanácsos, polgármester,
mint a köz. biz. h. elnöke.

6251/1909. kapt. szám.

Hirdetés.

A helybeli hordóhitelesítő hivatal jelentéséből arról értesültem, hogy a kádárparosok, figyelmen kívül hagyva az új hitelesítési törvény azon rendelkezését, hogy minden hordót lényegesen javítás vagy átalakítás után újból kell hitelesíteni; az általuk javított vagy átalakított hordókat az előbbi jelzések megsemmisítése nélkül adják ki tulajdonosaiknak, minek következtében számtalan hamis jelzésű hordó kerül forgalomba.

Mintthon az 1907. évi V. t. c. sokoldalúsága indokolja azon feltevésemet, hogy a kádárparosok, borkereskedők és szeszgyárosok, de különösen a nagy közönség, a törvény életbe léptével követendő teendőkre nézve még teljesen tájékozva nincsenek, ugyanazért mielőtt a hivatkozott törvény 33. §-a alapján, a mulasztókkal szemben a kihágási eljárást megindítanám; figyelmeztetésül a törvény ide vonatkozó szakaszát a következőkben közlöm:

»Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, visszasesen esetén pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta még két év nem telt le, 4 napig terjedő elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő az.

A ki oly hordót, amelyben a bor vagy sör forgalomba kerül, olyan javításnak vet vagy vett alá, amely a hordó irtartalmát a rendeleltet megálladított hibahatárokon felül megváltoztatja és a rajta levő előző jelzés bélyegét meg nem semmisíti vagy meg nem semmisítetté.

Ezen hirdetésnek vétiv mellett kikézesítendő, az összes kádárparos, borkereskedő és szeszgyárosoknak, min a közönség részére az előirt hirdetményt uton teendő közzé.

Baja, 1909. november 19-én.

Koller Dezső s. k.,
rendőrkapitány.

26128/1909. kig. szám.

Hirdetés.

Felvétetett és közhírré tétetik Bács-Bodrog vármegye alispánjának f. é. október hó 22-én 39549/1909 alisp. szám alatt kibocsájtott következő hirdetésnye:

Bács-Bodrog vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Kigyóser lecsapoló társulat, vízumunkálatok létesítésének engedélyezésére iránt folyamodott s kérvén a vízumtűveiknek, létesíthetése végett a bemutatott műszaki okmányoknak közszemlére leendő kitételét és a tárgyalási határnapnak kitűzését és mnekutána azokra a vízjogi törvényben előirt hatóságig engedélynek kiadását. Ennél fogva a kérdéses munkára, illetve vízi művekre vonatkozó műszaki okmányokat a folyó évi szeptember 14-én 1285/1909. szám alatt bemutatott szakértői nyilatkozat alapján, az 1885. évi törvény XXIII. t. c. 183. §-ának rendelkezéséhez képest folyó évi november hó 5-ik számítandó 30 egymásután következő napon, vagyis folyó évi december hó 5-ik (vasárnap) napjáig bzarólag, oly hozzázással teszem ki Regőcén közszemlére, miszerint a vonatkozó műszaki okmányok a községi jegyző hivatalos helyiségében a délelőtti és délutáni hivatalos órák alatt mindenkor betekinthezők és hogy a tárgyalás Regőce községben folyó évi december hó 7-én (kedden) fog megtartatni, akadályoztatásom esetén megbízottaim előnléte alatt összejövetel helyül délelőtti 9 óra Regőce községháza tüzetik ki.

Miről Baja város tanácsa, végül a községi előjárások és Baja város tanácsa utján az összes érdekeltek oly felhívással értesítettek, hogy a létesítési szándékolt munkálatokra vonatkozó észrevételeiket és kifogásaikat akár a közszemlére kitételnek ideje alatt nálam írásosan nyujtsák be, akár a tárgyalás alatt szóval annál is inkább terjeszék elő, mert ellenkező esetben a beadandó észrevételek figyelembe nem fognak vétetni, hanem a határozat további meghallgattatásuk nélkül fog meghozatni; a most felsorolt érdekeltek jelen hirdetésnyel a tárgyaláshoz ezennel meghivatnak.

Zombor, 1909. évi október hó 22.

Okvojnits s. k. alispán.

Baja város tanácsának 1909. évi november hó 11-én tartott üléséből.

Dr. Hegedüs Aladár s. k.

kir. tanácsos, polgármester.

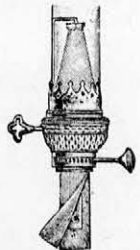
„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddig létező
petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80—90 gyergyafény,
vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpáé

Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

Nincsen robbanási veszély.
Nincsen különös szabályozás.
Nincsen vörös, hanem fehér fény.
Nincsen szag.
Nincsen korom.
Minden petroleummal ég.
Azonnal világosságot ad.
Minden 15" lámpához illik.
Egyszerűen kezelendő.

Ára: 1 égő teljesen felszerelve 10 K.
Egyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schneizer Ernő
üveg- és porcellánkereskedőnél B A J A.

Feltűnést keltő találmány! A fogápolásra használt szerek csak részben felelnek meg hivatásuknak. Az illatos szájvíz a foglőlerakódást megakadályozza, fogpor hosszas használatára pedig a fogrombát elűjtja el. Ezen hiányokon segít egy kitűnő új találmány, a **Sztraka-féle Menthol fogszappan**, mely erős bacillus-ölő

hatásánál fogva a szájüregre hatalmasan desinfectálja, a fogakat fehéríti s a romlástól megóvja. Beszerezhető gyógyszerárakban, drogdiákban egy koronáért. 3 drbt 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható:

Gyarmati Emil
gyógyszertárában BAJÁN.

ROPS

BIZTONSÁGI
GYORSFŐZŐ.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen t a k a r é k o s. Szesz minden jobb vasáru és háztartási cikkeket árusító üzletben. — Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

— Képes prospektus ingyen és bérmentve. —

ROPS Fémáru Részv.-Társ.
Budapest, V., Külső Váci-ut 74.8.

Helybeli elárúsító:

EISENBERG KÁROLY.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított készítmény, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **közvényéknél, oszloán és meghületeknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2. — Ügyészőlván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. **D: Richter** gyógyszerháza az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó ház.
Baján a belvárosban Jókai Mór
utca 22. számú ház

eladó.

(Jókai Mór és Czifrusz Ferenc-u. sarok.)

Cím: **JAKAB GYULÁNÉ**
háztulajdonosnő.

Ujpest, Kossuth-utca 56.

Telefon 4.

S Z É N

Telefon 4.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy elsőrendű **porosz darabos kőszent** (Emmanuelsegen)

4 koronáért árusítok

zárt zsákokban, házhoz szállítva — Telefon vagy levelezőlap rendeléseket azonnal effektuálom.

Kráhl Károly utóda

BRAUN EDE, BAJA. (Városi székház épület.)

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
parkiállításán

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtnak.

**KÖNYVNYOMDAI
MŰINTÉZETEM**

modern berendezéssel izlésesszen állít elő
műveket, folyóiratokat, bál- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár közlégi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyvnyomda
munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek

egyszerű és díszes bekötésére,
továbbá

képketetek, (Passepartous)
íróaljazatok, stb.

előállítására van berendezve.